

Eesti keele võõrkeelena olümpiaad 2016/2017

Juhend

2016/2017. õppeaasta eesti keele võõrkeelena olümpiaadi korraldab Tallinna Ülikooli humanitaarteaduste instituut. Olümpiaadist on oodatud osa võtma 9.–12. klassi õpilased, kelle emakeel ei ole eesti keel ning kes on alates esimesest klassist õppinud mitte-eesti õppekeelega koolis.

2016/2017. õppeaasta olümpiaadi teema on „**Keeleline viisakus**”.

Seekordse olümpiaadi fookuses on teema, millega puutume kokku igapäevases suhtluses ja mis ei tunne valdkonna piire. Meil tuleb pidevalt otsustada, kuidas kedagi kõnetada, milliseid keelelisi struktuure suhtluses kasutada. Isegi muidu suurepärase keeleoskusega inimene võib valida suhtlussituatsiooni sobimatuid keelelisi vahendeid ning saada seetõttu vääriti mõistetud. Harvad pole olukorrad, kus heade kavatsustega kõneleja kasutab kohatuid keelelisi vahendeid ja seeläbi vestluspartnerile ebaviisakana mõjub. Keelelise viisakuse normid on keeliti vägagi erinevad, nii ei ole keelt võõrkeelena kõnelejal alati abi oma emakeele eeskujust, hea võõrkeeleoskuse üks olulisi eeldusi on seega ka olukohase keelekasutuse omandamine.

Keeleõppes võiks keelelisele viisakusele senisest enam tähelepanu pöörata, see võimaldaks keelekasutajatel ühiskonnas edukamalt toime tulla.

Olümpiaadist osavõtjad peavad tundma eesti kultuurile omaseid keelelise viisakuse reegleid ja oskama neid olukohaselt kasutada.

Olümpiaad toimub kahes voorus ja kahes vanuserühmas. Noorema rühma moodustavad 9.-10. klasside, vanema rühma 11.–12. klasside õpilased. Olümpiaadi esimeses voorus kirjutavad mõlema vanuseastme õpilased iseseisva töö. Esimese vooru **40 parimat** kutsutakse lõppvooru, mis toimub **3. aprillil 2017 Tallinna Ülikoolis**. Lõppvooru kutsutute nimekiri avaldatakse hiljemalt **27. veebruaril 2017** Tartu Ülikooli Teaduskooli kodulehel <http://www.teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadid/eesti-keel-voorkeelena>. Lõppvoor koosneb nii suulisest kui ka kirjalikust osast.

Esimeses voorus tuleb iseseisva tööna esitada **võrdlev uurimus** eesti ja mõne teise keele keelelisest viisakusest. Uurimus sisaldab sissejuhatust, põhiosa, kokkuvõtet ja allikate loetelu. Uurimuse tiitellehel on kirjas uurimuse pealkiri, autori ees- ja perekonnanimi, kool, klass ja tööd juhendanud õpetaja nimi. Uurimuse maht on kuni 10 lk. Uurimus põhineb läbi töötatud kirjandusel ja/või õpilase kogutud materjalil.

Kirjandust

Hausenberg, Anu-Reet; Marju Ilves; Annekatrin Kaivapalu; Krista Kerge; Katrin Kern; Mare Kitsnik; Ingrid Krall; Karin Rummo; Tiina Rütmaa 2008. Iseseisev keelekasutaja. B1- ja B2-taseme eesti keele oskus. Tartu, Atlex, lk 148–150.

<http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/keelekasutajaweb2.pdf>

Keevallik, Leelo 1998. Sinatamisest ja teietamisest koolilaste arvamuste põhjal. – Keel ja Kirjandus, 8, 541–553.

Kern, Katrin; Ilona Võik 2014. Korras keel, sobiv stiil, selge sõnum. Gümnaasiumiõpik. Tallinn: Maurus Kirjastus OÜ.

Pajupuu, Hille 2001. Kuidas kohaneda võõras kultuuris. Eesti Keele Sihtasutus, Tallinn, lk 64 – 88.

<https://www.eki.ee/kasutajad/hille.pajupuu/Z-files/Kuidas%20kohaneda%20v%C3%B5%C3%B5ras%20kultuuris.pdf>

Pajusalu, Renate 2010. Teie või sina? – Oma Keel, nr 1.

http://www.emakeeleselts.ee/omakeel/2010_1/OK_2010-1_01.pdf

Pajusalu, Renate 2016. Kas teietada või sinatada? – Keelesaade 11.09.

<http://vikerraadio.err.ee/v/keesaade/saated/30142fce-0185-40d8-9c2c-2c01077fc97c/keesaade-kas-teietada-voi-sinatada>

Pajusalu, Renate; Virve Vihman; Birute Klaas; Karl Pajusalu 2010. Eestlaste ja venelaste suhtluskäitumine: sina, teie ja keegi veel. – Eesti Rakenduslingvistika Ühingu aastaraamat, vol 6. <http://rakenduslingvistika.ee/ajakirjad/index.php/aastaraamat/article/view/ERYa6.13/76>

Rääbis, Andriela 2010. Tšau Mina mis teed? Telefonivestluse alustamisest meil ja mujal. – Oma Keel, nr 1. http://www.emakeeleselts.ee/omakeel/2010_1/OK_2010-1_03.pdf

Esimese vooru töid ootame **16. jaanuariks 2017** tavapostiga aadressil

Eesti keele (võõrkeelena) olümpiaad
Tallinna Ülikooli humanitaarteaduste instituut
Narva mnt 25
Tallinn 10120

Lisainformatsioon ja korralduslikud küsimused: Tiina Rüütmaa tiina.ruutmaa@tlu.ee

Žürii

Žürii esimees professor Reili Argus

Žürii liikmed lektor Tiina Rüütmaa

lektor Marju Ilves

lektor Ingrid Krall

lektor Anastassia Kallikorm